

Крынічка

Хуткі кампост у мяшках

Увосень закладваем, а вясной уносім на градкі

Кампост — даступнае, карыснае, эфектыўнае арганічнае ўгнаенне, якое задавальняе патрэбу раслін у мікраэлементах і пажыўных рэчывах, паліпшае структуру глебы і яе характарыстыкі.

Робіцца кампост практычна з любых раслінных рэшткаў (пустазелле, кухонны ачысткі, скошаная трава, бацвінне агародніны, тонкія галінкі). Толькі правільны кампост спее не менш як 1-2 гады, што можа здацца занадта доўга. Але існуюць тэхналогіі падрыхтоўкі «хуткага» кампосту ў мяшках. Калі ўзяцца за закладанне такога кампосту восенню, то да вясны вы атрымаеце паўнавартаснае ўгнаенне.

За і супраць

У стварэнне ад традыцыйнага спосабу стварэння кампосту гэты, прагрэсіўны, метады хуткага кампаставання мае практычна адны толькі плюсы. Эканоміца час — выдатнае ўгнаенне будзе гатова ўжо праз 2-3 месяцы, тады як «звычайны» кампост спее не менш як год.

Для стварэння кампоставых скрынь, ям або куч не трэба адводзіць асобную пляцоўку. Пры неабходнасці мяшкі з кампостам можна проста перанесці ў іншае месца, вызвалішы тэрыторыю, напрыклад, для дадатковых градак.

Не трэба рэгулярна пералапачваць кампоставую масу ў працэсе яе паспявання, дастаткова некалькі разоў перавярнуць мяшкі з боку на бок (а многія абыходзяцца і без гэтага).

У мяшках кампост не размываецца дажджамі.

Кампост з мяхоў атрымліваецца больш чысты. У мяшку не завядуцца новыя, прыўнесены звонку, шкоднікі і не з'яўдзяцца дадатковыя насенне і карані пустазелля, занесеныя, напрыклад, ветрам у той час, калі старыя ўжо расквіліся.

Сярод вельмі ўмоўных мінусаў можна назваць той факт, што даўдзецца набыць спецыяльныя мяшкі. Ды яшчэ, мабыць, той момант, што ў выпадку падрыхтоўкі хуткага кампосту вельмі

пажадана закладваць увесь матэрыял для будучага ўгнаення аднаразова, каб ён перагніў адначасова.

Як прыгатаваць

Сптрэбляцца мяшкі, раслінныя рэшткі, пара карысных дабавак і трохі сонечнага месца на ўчастку.

Мяшкі варта браць з цёмнага матэрыялу. Пакеты не павінны быць маленькага аб'ёму — інакш кампост у іх будзе вельмі хутка перасыхаць, а тэмпература ўсярэдзіне не дасягне патрэбных высокіх паказчыкаў. Звычайна рэкамендуецца мяшкі ёмістасцю 120-250 л.

Матэрыял мяшка павінен быць досыць шчыльны. Некаторыя абыходзяцца шчыльнымі поліэтыленавымі чорнымі смеццевымі пакетамі, але лепш набыць мяшкі са шчыльнага матэрыялу (для будаўнічага смецця і бытавых адходаў, для збору восеньскага лісця).

Сыравінай для будучага кампосту могуць быць любыя раслінныя рэшткі, прыцярушаныя агароднай зямлёй, — выпалатае пустазелле, скошаная трава, абломкі галін і кары, агародніннае бацвінне, рэшткі садавіны, абрэзкі паперы і кардону. Некаторыя агароднікі нават укладваюць у мяшкі для кампосту невялікія кавалкі знятага дзёрну, страсянушы з каранёў лішнюю зямлю, — за некалькі месяцаў дзёран выдатна паспявае пераапрацавацца.

Няўдалым выбарам для хуткага кампосту будуць лупіна цытрусавых і апалае лісце бягучага сезона, якія доўга пераапрацоўваюцца, а таксама абрэзкі вечназялёных раслін і карэнні шматгадовага пустазелля. Яшчэ запавольці працэс кампаставання могуць рэшткі кустоў таматаў і бульбоўнік.

Калі перабератца з азотазмяшчальнымі раслінамі ў кампоставым мяшку,

напрыклад, з рэшткамі бабовых, на выхадзе можаце атрымаць прадукт з залішне рэзкім аміячным пахам замест нейтральнага глебавага. У ідэале бактэрыям, якія робяць кампост, прыйдуцца даспадобы суадносіны азоцістай і вугляродзістай сыравіны ў прапарцыі 1:30.

Важна сачыць, каб матэрыял, які закладваецца ў мяшкі для кампосту, быў здаровы — усе заражаныя і хворыя раслінныя рэшткі трэба спаліць, каб не дапусціць распаўсюджвання хваробы.

З прадуктаў жывёльнага паходжання ў будучы кампост дапушчальна дадаваць толькі трохі птушынага памёту і перапрэлага (ні ў якім разе не свежага!) гною.

Каб кампост высыпаў хутчэй, неабходна дадаць у кожны мяшок літровы слоік драўнянага попелу і жменю аміячнай салетры.

Некаторыя агароднікі таксама дадаюць у будучы кампост біягумус, ЭМ-прапараты, раствор глебавых бактэрыяў і да т. п. для павелічэння колькасці перапрацоўчых мікраарганізмаў у ёмістасці. На самай справе пры наяўнасці ў мяшку рэшткаў глебы гэта рабіць зусім неабавязкова — у агароднай зямлі патрэбных мікраарганізмаў дастаткова.

Усе пласты складнікаў у мяшках шчыльна ўтрамбоўваюць, а самі мяшкі моцна завязваюць або герметычна заматваюць скотчам — гэта важна! Папярэдне, калі здаецца, што зыходная маса атрымалася залішне сухой, перад закрыццём мяшка яе можна злёгка ўвільгатніць. Дадатковыя адтуліны для аэрацыі ў мяшках рабіць няма неабходнасці.

Работа па падрыхтоўцы хуткага кампосту амаль скончаная — застаецца толькі размясціць мяшкі на ўчастку (пажадана на сонечным месцы) і зачыць пра іх на 2,5-3 месяцы.

Па сканчэнні пазначанага часу вы павінны атрымаць у мяшках друзлы чысты перапрэлы кампост, прыдатны абсалютна для любых мэт: мульчыравання градак, вырошчвання расады, угнойвання пакаёвых кветак і агародных раслін.

СЁННЯ

Месяц

Маладзёк 17 верасня.

Месяц у сузор'і

Стральца.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.57	19.05	12.08
Віцебск —	6.47	18.55	12.08
Магілёў —	6.47	18.55	12.08
Гомель —	6.44	18.51	12.07
Гродна —	7.13	19.20	12.07
Брэст —	7.14	19.21	12.07

Імяніны

Пр. Андрэя, Васіля, Глеба, Івана, Канстанціна, Мікалая, Паўла, Пятра, Яўгена. К. Тэклі, Багуслава.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

Горад	Тэмпература (дзень/ночы)	Абзначэнні
Віцебск	+11...+13° / +20...+22°	німа прыкметных узрушэнняў
Мінск	+10...+12° / +20...+22°	німа прыкметных узрушэнняў
Магілёў	+10...+12° / +19...+21°	німа прыкметных узрушэнняў
Гродна	+14...+16° / +22...+24°	німа прыкметных узрушэнняў
Брэст	+14...+16° / +23...+25°	німа прыкметных узрушэнняў
Гомель	+10...+12° / +22...+24°	німа прыкметных узрушэнняў

...у суседзях

Варшава	+23...+25°	Кіеў	+23...+25°	Рыга	+21...+23°
Вільнюс	+22...+24°	Масква	+21...+23°	С.-Пецярбург	+20...+22°

Абзначэнні:
 — німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 — невялікія геамагнітныя узрушэнні
 — слабая геамагнітная бура

Даты

Падзеі

Людзі

23 ВЕРАСНЯ

1890 год — нарадзіўся (цяперашні Ляхавіцкі раён) Фёдар Вікенцэвіч Сакун, вядомы маракпадваднік, удзельнік Першай сусветнай, Грамадзянскай, савецка-фінляндскай і Вялікай Айчыннай войнаў. Узнагароджаны двума ордэнамі Леніна.

1895 год — нарадзіўся Дзмітрый Кірылавіч Міронаў, удзельнік барацьбы за зацвярджэнне савецкай улады ў Беларусі. З 1916-га вёў рэвалюцыйную барацьбу ў Горках, з 1917-га ўдзельнічаў у ўсталяванні савецкай улады ў Горацкім павеце. З 1918-га — старшыня Горацкага павятовага выканкама, удзельнік падаўлення контррэвалюцыйнага мяцяжу ў Горках, разгрому бандаў у павеце. З 1922-га — старшыня Гомельскага губернскага саюза спажывецкай кааперацыі і член губкама РКП(б).

1943 год — войскі 13-й арміі Цэнтральнага фронту вызвалілі першы раённы цэнтр Беларусі — гарадскі пасёлак Камарын. Больш за 20 чалавек, якія вызначыліся тады, было прадстаўлена да звання Героя Савецкага Саюза.

1993 год — Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь прыняў пастанову аб выданні Беларускай энцыклапедыі ў 18 тамах.

2015 год — новы комплекс пагранічнага паста «Забалаць» на ўчастку Лідскага пагранічнага атрада адкрыты ў Воранаўскім раёне.

1905 год — у горадзе Карльстад паміж Нарвегіяй і Швецыяй было падпісана пагадненне аб скасаванні шведска-нарвежскай уніі (1814—1905 гадоў) і прызнанні Швецыяй незалежнасці Нарвегіі.

1920 год — нарадзіўся Мікі Руні, амерыканскі акцёр, уладальнік двух «Оскараў». Занесены ў кнігу рэкордаў Гінеса як рэкардсмен па працягласці акцёрскай кар'еры — 92 гады.

1930 год — нарадзіўся Рэй Чарльз, амерыканскі джазавы спявак, піяніст, кампазітар. Уладальнік 17 прэміяў «Грэмі» і іншых прэстыжных музычных узнагарод. Яго імя ўключана ў залы славы рок-н-рола, джаза, кантры і блюза.

У гэты ж дзень нарадзіўся Іван Іванавіч Краско, расійскі акцёр тэатра і кіно, народны артыст Расійскай Федэрацыі. Здымаўся ў фільмах «Расія маладая», «Эскадрон гусар лятучых», «Мы з будучыні» і іншых.

П'ЕР БАМАРШЭ: «Дзе няма свабоды крытыкі, там любая пахвала не можа быць прыемнай».

УСМІХНЕМСЯ

— Ну чаму ты мяне да ўсіх раўнуеш?
 — Таму што дзеці ў нас вельмі прыгожыя і разумныя...

— Я такі лічу, што ты не маеш рацыі!
 — Ой! Я цябе прашу! Пералічы...

— Ты жонцы здраджваеш?
 — А каму ж яшчэ?
 — Марынка, ты — як куля!
 — І што: трапляю ў сэрца, б'ю па кашальку і выношу мозг?
 — Ды не-е-е, проста дурніца...

